
upadeshasAhasrI

உபதே³ஸஸாஹஸ்ரீ

Document Information

Text title : upadesha saahasrii

File name : upadeshasaahasrii1.itx

Category : vedanta, upadesha, shankarAchArya

Location : doc_z_misc_shankara

Author : Shankaracharya

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Latest update : August 25, 2002, July 2, 2011

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 22, 2023

sanskritdocuments.org

உபதே³ஸஸாஹஸீ

க³த்³யப³ந்த⁴:

ப்ரத²மோ பா⁴க³:

ஸிஷ்யப்ரதிபோ ³ த ⁴ விதி ⁴ ப்ரகரணம்	1
கூடஸ்தா ² த் ³ வயாத்மபோ ³ த ⁴ ப்ரகரணம்	2
பரிஸங்க ² யாநப்ரகரணம்	3

பத்³யப³ந்த⁴:

த்³விதீயோ பா⁴க³:

உபோத் ³ கா ⁴ தப்ரகரணம்	1
ப்ரதிஷேத ⁴ ப்ரகரணம்	2
ஈஸ்வராத்தம்ப்ரகரணம்	3
தத்தவஜ்ஞாநஸ்வபா ⁴ வப்ரகரணம்	4
பு ³ த் ³ த் ⁴ யபராத ⁴ ப்ரகரணம்	5
விஸேஷாபோஹப்ரகரணம்	6
பு ³ த் ³ த் ⁴ யாரூட ⁴ ப்ரகரணம்	7
மதிவிலாபநப்ரகரணம்	8
ஸூக்ஷமதாவ்யாபிதாப்ரகரணம்	9
த் ³ ரு ³ ஸிஸ்வரூபபரமார்த ² த் ³ ர்ஸநப்ரகரணம்	10
ஈக்ஷித்ரு ³ த்வப்ரகரணம்	11
ப்ரகாஸப்ரகரணம்	12
அசக்ஷுஷ்ட்வப்ரகரணம்	13
ஸ்வப்நஸ்ம்ரு ³ திப்ரகரணம்	14
நாந்யத் ³ ந்யத்ப்ரகரணம்	15
பார்தி ² வப்ரகரணம்	16
ஸம்யங்மதிப்ரகரணம்	17
தத்தவமஸிப்ரகரணம்	18
அதா ² த்மமந:ஸம்வாத ³ ப்ரகரணம்	19

க³த்³யப்³ந்த⁴:⁴ ப்ரத²மோ பா⁴க³:³ ।

ஸிஷ்யப்ரதிபோ³த⁴விதி⁴ப்ரகரணம் ॥ 1 ॥

அத² மோக்ஷஸாத⁴நோபதே³ஸவிதி⁴ம் வ்யாக்²யாஸ்யாமோ முமுக்ஷு³ணாம்
ஸ்ரத³த்³தா⁴நாநாமர்தி²நாமர்தா²ய ॥ 1 ॥

ததி³த்³ம் மோக்ஷஸாத⁴நம் ஜ்ஞாநம்

ஸாத⁴நஸாத⁴யாத³நித்யாத்ஸர்வஸ்மாத்³விரக்தாய த்யக்தபுத்ரவித்தலோகைஷ்ணய
ப்ரதிபந்நபரஹம்ஸபாரிவ்ராஜ்யாய ஸமத³மத³யாதி³யுக்தாய
ஸாஸ்த்ரப்ரஸித்³த⁴ஸிஷ்யகு³ணஸம்பந்நாய ஸாசயே ப்³ராஹ்மணய
விதி⁴வது³பஸந்நாய ஸிஷ்யாய ஜாதிகர்மவ்ரு³த்தவித்³யாபி⁴ஜநை: பரீக்ஷிதாய
ப்³ருயாத்புந:புந: யாவத்³க்³ரஹணம் த்³ரு⁴ப⁴வதி ॥ 2 ॥

ஸ்ருதிஸ்ச— ' பரீக்ஷய லோகாந் ...தத்த்வதோ ப்³ரஹ்மவித்³யாம் '

இதி । த்³ரு⁴க்³ரு⁴ஹீதா ஹி வித்³யா ஆத்மந: ஸ்ரேயஸே ஸந்தத்யை ச ப⁴வதி ।

வித்³யாஸந்ததிஸ்ச ப்ராண்யநுக்³ரஹாய ப⁴வதி நௌளிவ நதீ³ம் திதீர்ஷோ: ।

ஸாஸ்த்ரம் ச— ' யத்³யப்பஸமா இமாமத்³பி:⁴ பரிக்³ரு⁴ஹீதாம் த⁴நஸ்ய பூர்ணம்

த்³த்³யாதே³ததே³வ ததோ பூ⁴ய: ' இதி ।

அந்யதா² ச ஜ்ஞாநப்ராப்த்யபா⁴வாத்—' ஆசார்யவாந் புருஷோ வேத³ ',

'ஆசார்யாத்³தை⁴வ வித்³யா விதி³தா', 'ஆசார்ய: ப்லாவயிதா ',

'ஸம்யக்³ஜ்ஞாநம் ப்லவ இஹோச்யதே ' இத்யாதி³ஸ்ருதி³ய:, ' உபதே³க்ஷயந்தி

தே ஜ்ஞாநம், ' இத்யாதி³ஸ்ம்ரு³தேஸ்ச ॥ 3 ॥

ஸிஷ்யஸ்ய ஜ்ஞாநாக்³ரஹணம் ச லிங்கை³ர்பு³த்³த்⁴வா அக்³ரஹணே

ஹேதூநத⁴ர்மௌகிக-ப்ரமாத³-நித்யாநித்யவிவேகவிஷயா-

ஸஞ்ஜாதத்³ரு⁴பூர்வஸ்ருதத்வலோகசிந்தாவேக்ஷண-ஜாத்யாத்³யபி⁴மாநாதீ³ந்

தத்ப்ரதிபக்ஷ: ஸ்ருதிஸ்ம்ரு³திவிஹிதை: அபநயேத் ,

அக்³ரோதா⁴தி³பி⁴ரஹிம்ஸாதி³பி⁴ஸ்ச யமை:, ஜ்ஞாநாவிருத்³தை⁴ஸ்ச நியமை: ॥ 4 ॥

அமாநித்வாதி³கு³ணம் ச ஜ்ஞாநோபாயம் ஸம்யக்³க்³ராஹ்யேத் ॥ 5 ॥

ஆசார்யஸ்தூஹாபோஹக்³ரஹணதா⁴ரணஸமத³மத³யாநுக்³ரஹாதி³ஸம்பந்நோ

லப்³தா⁴க்³மோ த்³ரு⁴ஷ்டாத்³ரு⁴ஷ்டபோ⁴கே³ஷ்வநாஸக்த:

த்யக்தஸர்வகர்மஸாத⁴நோ ப்³ரஹ்மவித்³ப்³ரஹ்மணி ஸ்தி²தோ⁵பி⁴ந்நவ்ரு³த்தோ

த்³ம்⁴த³ர்பகுஹகஸா²யமாயாமாத்ஸர்யாந்ரு³தாஹங்காரமமத்வாதி³தோ³ஷ்வர்ஜித:

கேவலபராநுக³ரஹப்ரயோஜநோ வித்யோபயோகா³ர்த² பூர்வமுபதி³ஸேத்—
'ஸதே³வ ஸோம்யேத³மக³ர ஆஸீதே³கமேவாத்³விதீயம்', 'யத்ர நாந்யத்பஸ்யதி',
'ஆத்மைவேத³ம் ஸர்வம்', 'ஆத்மா வா இத³மேக ஏவாக்³ர ஆஸீத்', 'ஸர்வம் க²ல்வித³ம்
ப்³ரஹம் 'இத்யாத்³யா: ஆத்மைக்யப்ரதிபாத்³நபரா: ஸ்ருதீ: || 6 ||

உபதி³ஸ்ய ச க்³ராஹயேத³ப்³ரஹமணோ லக்ஷணம்—'ய ஆத்மா³ஹதபா³ம்மா',
'யத்ஸாக்ஷாத்³ப்ரோக்ஷாத்³ப்³ரஹம்', 'யோ³ஸநாயாபிபாஸே',
'நேதி நேதி', 'அஸ்தூ²மநணு', 'ஸ ஏஷ நேதி', 'அத்³ரு'ஷ்டம் த்³ரஷ்ட்ரு",
'விஜ்ஞானமாநந்த³ம்', 'ஸத்யம் ஜ்ஞானமநந்தம்', 'அத்³ரு'ஸ்யே³நாதம்யே',
'ஸ வா ஏஷ மஹாநஜ ஆத்மா', 'அப்ராணோ ஹ்யமநா:', 'ஸபா³ஹ்யாப்⁴யந்தரோ ஹ்யஜ:',
'விஜ்ஞானக⁴ந ஏவ', 'அநந்தரமபா³ஹ்யம்',
'அந்யதே³வ தத்³விதி³தாத்³தோ² அவிதி³தாத்', 'ஆகாஸோ வை நாம'
இத்யாதி³ஸ்ருதிபி:⁴ || 7 ||

ஸம்ரு³திபி⁴ஸ்ச—'ந ஜாயதே ம்ரியதே வா', 'நாத்³த்தே கஸ்யசித்³பாபம்',
'யதா²காஸஸ்தி²தோ நித்யம்', 'க்ஷேத்ரஜ்ஞம் சாபி மாம் வித்³தி⁴',
'ந ஸத்தந்நாஸது³ஸ்யதே', 'அநாதி³த்வாந்நி³ரு³ணத்வாத்', 'ஸமம்
ஸர்வேஷு பூ⁴தேஷு', 'உத்தம: புருஷஸ்த்வந்ய: 'இத்யாதி³பி:⁴
ஸ்ருத்யுக்தலக்ஷணவிருத்³தா⁴பி:⁴ பரமாத்மாஸம்ஸாரித்வப்ரதிபாத்³நபராபி:⁴
தஸ்ய ஸர்வேணாந்யத்வப்ரதிபாத்³நபராபி⁴ஸ்ச || 8 ||

ஏவம் ஸ்ருதிஸம்ரு³திபி:⁴ க்³ரு'ஹீதபரமாத்மலக்ஷணம் ஸிஷ்யம்
ஸம்ஸாரஸாக்³ராது³த்திதீர்ஷும் ப்ரு'ச்சே²த்—கஸ்த்வமஸி ஸோம்யேதி || 9 ||

ஸ யதி³ ப்³ருயாத்—ப்³ராஹ்மணபுத்ர: அதோ³ந்வய: ப்³ரஹ்மசார்யாஸம், க்³ரு'ஹஸ்தோ²
வா, இதா³நீமஸி பரமஹம்ஸபரிவ்ராட் ஸம்ஸாரஸாக்³ராத் ஜந்மம்ரு'த்யுமஹாக்³ராஹாத்
உத்திதீர்ஷுரிதி || 10 ||

ஆசார்யோ ப்³ருயாத்—இஹைவ தவ ஸோம்ய ம்ரு'தஸ்ய ஸரீரம் வயோபி⁴ரத்³யதே
ம்ரு'த்³பா⁴வம் வாபத்³யதே, தத்ர கத²ம் ஸம்ஸாராது³த்³தா⁴ர்துமிச்ச²ஸீதி | நஹி
நத்³யா: அவரே கூலே ப⁴ஸ்மீபூ⁴தே நத்³யா: பாரம் தரிஷ்யஸீதி || 11 ||

ஸ யதி³ ப்³ருயாத்—அந்யோ³ஹம் ஸரீராத் | ஸரீரம் து ஜாயதே, ம்ரியதே,
வயோபி⁴ரத்³யதே, ஸஸ்த்ராக்³ந்யாதி³பி⁴ஸ்ச விநாஸ்யதே, வ்யாத்⁴யாதி³பி⁴ஸ்ச
ப்ரயுஜ்யதே | தஸ்மிந்நஹம் ஸ்வக்ரு'ததா⁴ர்மாதா⁴ர்மவஸாத் பக்ஷீ நீ³பிவ
ப்ரவிஷ்ட: புந: புந: ஸரீரவிநாஸே தா⁴ர்மாதா⁴ர்மவஸாத் ஸரீராந்தரம்

யாஸ்யாமி, பூர்வநீ³விநாஸே பக்ஷீவ நீ³ந்தரம் | ஏவமேவாஹமநாதெள³ ஸம்ஸாரே
தே³வமநுஷ்யதிர்யங்கிரயஸ்தா²நேஷு³ ஸ்வகர்மவஸாது³பாத்தமுபாத்தம் ஸரீரம்
த்யஜந், நவம் நவம் ச அந்யது³பாத³நோ, ஜந்மமரணப்ர³ந்த⁴சக்ரே
க⁴யந்த்ரவத் ஸ்வகர்மணா ப்⁴ராம்யமாண: க்ரமேணே³ம் ஸரீரமாஸா³ய
ஸம்ஸாரசக்ரப்⁴ரமணாத் அஸ்மாந்நிர்விண்ணோ ப⁴க³வந்தமுபஸந்நோ⁵ஸ்மி
ஸம்ஸாரசக்ரப்⁴ரமணப்ரஸமா³ய | தஸ்மாந்நித்ய ஏவாஹம் ஸரீராத³ந்ய: |
ஸரீராணி ஆக³ச்ச²ந்த்யபக³ச்ச²ந்தி ச வாஸாம்ஸீவ புருஷஸ்யேதி || 12 ||

ஆசார்யோ ப்³ருயாத்—ஸாத்வவாதீ:³, ஸம்யகப்பஸ்யஸி | கத²ம் ம்ரு³ஷா³வாதீ:³
ப்³ராஹ்மணபுத்ரோ⁵தோ³ந்வயோ ப்³ராஹ்மசார்யாஸம், க்³ரு³ஹஸ்தோ² வா,
இதா³நீமஸ்மி
பரமஹம்ஸபரிவ்ராடி³தி || 13 ||

தம் ப்ரதி ப்³ருயாதா³சார்ய:—ஸ யதி³ ப்³ருயாத் ப⁴க³வந், கத²மஹம்
ம்ரு³ஷா³வாதீ³ஷமிதி || 14 ||

யதஸ்த்வம் பி⁴ந்நஜாத்யந்வயஸம்ஸ்காரம் ஸரீரம் ஜாத்யந்வயவர்ஜிதஸ்யாத்மந:
ப்ரத்யப்⁴யஜ்ஞாஸீ: ப்³ராஹ்மணபுத்ரோ⁵தோ³ந்வய இத்யாதி³நா வாக்யேநேதி || 15 ||

ஸ யதி³ ப்ரு³ச்சே²த் கத²ம் பி⁴ந்நஜாத்யந்வயஸம்ஸ்காரம் ஸரீரம், கத²ம்
வா அஹம் ஜாத்யந்வயஸம்ஸ்காரவர்ஜித இதி || 16 ||

ஆசார்யோ ப்³ருயாத்—ஸ்ரு³ணு ஸோம்ய யதே²தீ³ம் ஸரீரம் த்வத்தோ பி⁴ந்நம்
பி⁴ந்நஜாத்யந்வயஸம்ஸ்காரம்,
த்வம் ச ஜாத்யந்வயஸம்ஸ்காரவர்ஜித:, இத்யுக்த்வா தம்
ஸ்மாரயேத்—ஸ்மர்துமர்ஹஸி ஸோம்ய, பரமாத்மாநம் ஸர்வாத்மாநம்
யதோ²க்தலக்ஷணம் ஸ்ராவிதோ⁵ஸி 'ஸதே³வ ஸோம்யேதீ³ம் 'இத்யாதி³பி:⁴ ஸ்ருதிபி:⁴
ஸ்ம்ரு³திபி:⁴ஸ்ச | லக்ஷணம் ச தஸ்ய ஸ்ருதிபி:⁴ ஸ்ம்ரு³திபி:⁴ஸ்ச || 17 ||

ஸப்³த⁴பரமாத்மலக்ஷணஸ்ம்ரு³தயே ப்³ருயாத்—யோ⁵ஸாவாகாஸநாமா
நாமருபாப்⁴யாமர்தா²ந்தரபூ⁴த: அஸரீர: அஸ்தூ²லாதி³லக்ஷண:
அபஹதபாப்⁴மாதீ³லக்ஷணஸ்ச

ஸர்வை: ஸம்ஸாரத⁴ர்ம: அநாக³ந்தி⁴த: 'யத்ஸாக்ஷாத³ப்ரோக்ஷாத³ப்³ராஹ்ம',
'ய ஆத்மா ஸர்வாந்தர:', 'அத்³ரு³ஷ்டோ த்³ரஷ்டா அஸ்ருத: ஸ்ரோதா
அமதோ மந்தா அவிஜ்ஞாதோ விஜ்ஞாதா', 'நித்யவிஜ்ஞாநஸ்வருப: அநந்தர:
அபா³ஹ்ய: விஜ்ஞாநக⁴ந ஏவ', 'பரிபூர்ண: ஆகாஸவத்', 'அநந்தஸக்தி:',

'ஆத்மா ஸர்வஸ்ய, அஸநாயாதி³வ்ர்ஜித:; ஆவிர்⁴பா⁴வதிரோ⁴வவர்ஜிதஸ்ச,
ஸ்வாத்மவிலக்ஷணயோ: நாமரூபயோ: ஜக³த்³பீ³ஜபூ⁴தயோ: ஸ்வாத்மஸ்த²யோ:
தத்த்வாந்யத்வா⁴யாமநிர்வசநீயயோ: ஸ்வயம்வேத்³யயோ:
ஸத்³பா⁴வமாத்ரே³ணசிந்த்யஸக்தித்வாத்³ வ்யாகர்தா அவ்யாக்ரு³தயோ: || 18 ||

தே நாமரூபே அவ்யாக்ரு³தே ஸதீ வ்யாக்ரியமாணே தஸ்மாதே³தஸ்மாதா³த்மந
ஆகாஸநாமாக்ரு³தீ ஸம்வ்ரு³த்தே | தச்சாகாஸாக்²யம் பூ⁴தமநேந ப்ரகாரேண
பரமாத்மந: ஸம்பூ⁴தம் ப்ரஸந்நாதி³வ ஸலிலாந்மலமிவ பே²நம் | ந ஸலிலம் ந
ச ஸலிலாத்³த்யந்தபி⁴ந்நம் பே²நம் | ஸலிலவ்யதிரேகே³ணாத்³ஸநாத் | ஸலிலம்
து ஸ்வச்ச²ம் அந்யத் பே²நாந்மலரூபாத் | ஏவம் பரமாத்மா நாமரூபா⁴யாமந்ய:
பே²நஸ்தா²நீயா⁴யாம் ஸாத்³த:⁴ ப்ரஸந்ந: தத்³விலக்ஷண: |

தே நாமரூபே அவ்யாக்ரு³தே ஸதீ வ்யாக்ரியமாணே பே²நஸ்தா²நீயே
ஆகாஸநாமாக்ரு³தீ ஸம்வ்ரு³த்தே || 19 ||

ததோ⁵பி ஸ்தூ²லபா⁴வமாபத்³யமாநே நாமரூபே வ்யாக்ரியமாணே வாயுபா⁴வமாபத்³யேதே,
ததோ⁵க³நிபா⁴வம், அக³நேரப்³பா⁴வம், தத: ப்ரு³த்²வீ⁴பா⁴வம் இத்யேவங்க்ரமேண
பூர்வபூர்வாநுப்ரவேஸேந பஞ்சமஹூ⁴தாநி ப்ரு³த்தி²வ்யந்தாந்யுத்தப்நாநி | தத:
பஞ்சமஹூ⁴தகு³ணவிஸிஷ்டா ப்ரு³த்²வீ | ப்ரு³த்²வ்யாஸ்ச பஞ்சாத்மிக்யோ
வீ⁴ஹியவாத்³யா ஓஷத⁴யோ ஜாயந்தே | தா⁴யோ ப⁴க்ஷிதா⁴யோ லோஹிதம் ச
ஸாக்ரம் ச ஸ்த்ரீ⁴புமஸஸரீரஸம்³ந்தி⁴ ஜாயதே | தது³ப⁴யம்³ரு³துகாலே
அவித்³யாப்ரயுக்தகாமக²ஜநிர்மத²நோத்³பூ⁴தம் மந்த்ரஸம்ஸ்க்ரு³தம் க³ர்பா⁴ஸயே
நிஷிச்யதே | தத்³வ்யோநிரஸாநுப்ரவேஸேந விவர்த⁴மாநம் க³ர்பீ⁴பூ⁴தம்
நவமே த³ஸமே வா மாஸி ஸஞ்ஜாயதே || 20 ||

தஜ்ஜாதம் லப்³த⁴நாமாக்ரு³திகம் ஜாதகர்மாதி³பி:⁴ மந்த்ரஸம்ஸ்க்ரு³தம்
புந: உபநயநஸம்ஸ்காரயோகே³ந ப்ரஹ்மசாரிஸம்ஜ்ஞம்⁴ப⁴வதி |
ததே³வ ஸரீரம் பத்நீ⁴யோக³ஸம்ஸ்காரயோகே³ந க்³ரு³ஹஸ்த²ஸம்ஜ்ஞம்⁴
ப⁴வதி | ததே³வ வநஸ்த²ஸம்ஸ்காரேண தாபஸஸம்ஜ்ஞம்⁴ப⁴வதி | ததே³வ
க்ரியாவிநிவ்ரு³த்திநிமித்தஸம்ஸ்காரேண பரிவ்ராட்³ஸம்ஜ்ஞம்⁴ப⁴வதி | இத்யேவம்
த்வத்தோ பி⁴ந்நம் பி⁴ந்நஜாத்யந்வயஸம்ஸ்காரம் ஸரீரம் || 21 ||

மநஸ்சேந்த்³ரியாணி ச நாமரூபாத்மகாந்யேவ ' அந்நமயம் ஹி ஸோம்ய மந: '
இத்யாதி³ஸ்ருதி⁴ய: || 22 ||

கத²ம் சாஹம் பி⁴ந்நஜாத்யந்வயஸம்ஸ்காரவர்ஜித இத்யேதச்ச²ரு³ணு | யோ⁵ஸெள

நாமரூபயோர்வ்யாகர்தா நாமரூபத⁴ர்மவிலக்ஷண: ஸ ஏவ நாமரூபே வ்யாகுர்வந்
 ஸ்ரு³ஷ்ட³வேத³ம் ஸரீரம் ஸ்வயம் ஸம்ஸ்காரத⁴ர்மவர்ஜிதோ நாமரூபே இஹ
 ப்ரவிஷ்ட: அந்யைரத³்ரு³ஷ்ட: ஸ்வயம் பஸ்யந், ததா²ஸ்³ருத: ஸ்ருண்வந்,
 அமதோ மந்வானோ, அவிஜ்ஞாதோ விஜாநந்—' ஸர்வாணி ரூபாணி விசித்ய தீ⁴ரோ
 நாமாநி க்ரு³த்வா³பி⁴வத³ந் யதா³ஸ்தே 'இதி | அஸ்மிந்நந்²தே² ஸ்ருதய: ஸஹஸ்ரஸ:
 'தத்ஸ்ரு³ஷ்ட³வா ததே³வாநுப்ராவிஸத்', 'அந்த: ப்ரவிஷ்ட: ஸாஸ்தா ஜநாநாம்',
 'ஸ ஏஷ இஹ ப்ரவிஷ்ட:', 'ஏஷ த ஆத்மா', 'ஸ ஏதமேவ ஸீமாநம்
 விதா³ர்யையதயா த்³வாரா ப்ராபத்யத்', 'ஏஷ ஸர்வேஷு பூ⁴தேஷு கூ³டோ⁴SSத்மா ',
 'ஸேயம் தே³வதைக்ஷத ஹந்தாஹமிமாஸ்திஸ்ரோ தே³வதா: 'இத்யாத்யா: || 23 ||

ஸம்ரு³தயோ³பி⁴ 'ஆத்மைவ தே³வதா: ஸர்வா:', 'நவத்³வாரே புரே தே³ஹீ',
 'க்ஷேத்ரஜ்ஜும் சாபி மாம் வித்தி⁴', 'ஸம: ஸர்வேஷு பூ⁴தேஷு ',
 'உபத்³ரஷ்டாநுமந்தா ச', 'உத்தம: புருஷஸ்த்வந்ய:', 'அஸரீரம் ஸரீரேஷு
 'இத்யாத்யா: | தஸ்மாத் ஜாத்யந்வயஸம்ஸ்காரவர்ஜிதஸ்த்வமிதி எநித்³த⁴ம் || 24 ||

ஸ யதி³ ப்³ருயாத்—அந்ய ஏவாஹமஜ்ஞ: ஸுகீ² து:கீ² ப்³த³த:⁴
 ஸம்ஸாரீ, அந்யோ³ஸௌ மத்³விலக்ஷண: அஸம்ஸாரீ தே³வ: | தமஹம்
 ப்³ல்யுபஹாரநமஸ்காராதி³பி:⁴ வர்ணாஸ்ரமகர்மபி⁴ஸ்சாராத்ய
 ஸம்ஸாரஸாக³ராது³த்திதீர்ஷுரஸ்மி | கத²மஹம் ஸ ஏவேதி || 25 ||

ஆசார்யோ ப்³ருயாத்—நைவம் ஸோம்ய ப்ரதிபத்துமர்ஹஸி,
 ப்ரதிஷித்³த⁴த்வாத்³பே⁴த்³ப்ரதிபத்தே: | கத²ம் ப்ரதிஷித்³தா⁴
 பே⁴த்³ப்ரதிபத்திரித்யத ஆஹ—' அந்யோ³ஸாவந்யோ³ஹமஸ்மீதி ந ஸ வேத³,
 'ப்³ரஹ்ம தம் பராதா³த்³யோ³ந்யத்ராத்தமநோ ப்³ரஹ்ம வேத³, 'ம்ரு³த்யோ: ஸ
 ம்ரு³த்யுமாப்நோதி ய இஹ நானேவ பஸ்யதி '
 இத்யேவமாத்³யா: || 26 ||

ஏதா ஏவ ஸ்ருதயோ பே⁴த்³ப்ரதிபத்தே: ஸம்ஸாரக³மநம் த்³ர்ஸயந்தி || 27 ||

அபே⁴த்³ப்ரதிபத்தே³ஸ்ச மோக்ஷம் த்³ர்ஸயந்தி ஸஹஸ்ரஸ:—
 'ஸ ஆத்மா தத்த்வமஸி 'இதி பரமாத்மபா⁴வம் விதாய 'ஆசார்யவாந்
 புருஷோ வேத³ 'இத்யுக்த்வா 'தஸ்ய தாவதே³வ சிரம் 'இதி மோக்ஷம்
 த்³ர்ஸயந்த்யபே⁴த்³விஜ்ஞாநாதே³வ | ஸத்யாபி⁴ஸந்த⁴ஸ்ய அதஸ்கரஸ்யேவ
 தா³ஹாத்³யபா⁴வவத் ஸம்ஸாராபா⁴வம் த்³ர்ஸயந்தி த்³்ரு³ஷ்டாந்தேந,
 பே⁴த்³த்³ர்ஸநாத்³ஸத்யாபி⁴ஸந்த⁴ஸ்ய ஸம்ஸாரக³மநம் த்³ர்ஸயந்தி தஸ்கரஸ்யேவ

தா³ஹாதி³த்³ரு³ஷ்டாந்தேந || 28 ||

'த இஹ வ்யாக்⁴ரோ வா 'இத்யாதி³நா ச அபே⁴த³த³ர்ஸநாத் 'ஸ ஸ்வராட் ப⁴வதி ' இத்யுக்த்வா தத்³விபீ⁴தேந பே⁴த³த³ர்ஸநேந ஸம்ஸாரக³மநம் த³ர்ஸயந்தி— 'அத² யே³ந்யதா²ஸ்தோ விது³ர்ந்யராஜாநஸ்தே க்ஷய்யலோகா ப⁴வந்தி 'இதி ப்ரதிஸாக²ம் | தஸ்மாத் ம்ரு³ஷைவைவமவாதீ³—ப்³ராஹ்மணபுத்ரோ³ஸ்தோ³ந்ய: ஸம்ஸாரீ பரமாத்மவிலக்ஷண இதி || 29 ||

தஸ்மாத் ப்ரதிஷித்³த⁴த்வாத்³பே⁴த³த³ர்ஸநஸ்ய, பே⁴த³விஷயத்வாச்ச கர்மோபாதா³நஸ்ய, கர்மஸாத⁴நத்வாச்ச யஜ்ஞோபவீதாதே³ கர்மஸாத⁴நோபாதா³நஸ்ய பரமாத்மாபே⁴த³ப்ரதிபத்த்யா ப்ரதிஷேத⁴ க்ரு³தோ வேதி³தவ்ய: | கர்மணம் தத்ஸாத⁴நாநாம் ச யஜ்ஞோபவீதாதீ³நாம் பரமாத்மாபே⁴த³ப்ரதிபத்திவிருத்³த⁴த்வாத் | ஸம்ஸாரிணோ ஹி கர்மாணி விதீ⁴யந்தே தத்ஸாத⁴நாநி ச யஜ்ஞோபவீதாதீ³நி, ந பரமாத்மநோ³பே⁴த³ர்ஸநி: |

பே⁴த³த³ர்ஸநமாத்ரேண ச ததோ³ந்யத்வம் || 30 ||

யதி³ கர்மாணி கர்தவ்யாநி, ந நிவர்தயிஷிதாநி, கர்மஸாத⁴நாஸம்ப்³ந்தி⁴ந: கர்மநிமித்தஜாத்யாஸ்ரமாதீ³யஸம்ப்³ந்தி⁴நஸ்ச பரமாத்மநஸ்ச ஆத்மநைவாபே⁴த³ப்ரதிபத்திம் நாவக்ஷயத் 'ஸ ஆத்மா தத்த்வமஸி ' இத்யேவமாதி³பி⁴ர்நிஸ்சிதரூபைர்வாக்யை: | பே⁴த³ப்ரதிபத்திநிந்தா³ம் ச நாபீ⁴யதா⁴ஸ்யத் 'ஏஷ நித்யோ மஹிமா ப்³ராஹ்மணஸ்ய', 'அந்வாக³தம் புண்யேநாநநவாக³தம் பாபேந அத்ர ஸ்தேநோ³ஸ்தேந: 'இத்யாதி³நா || 31 ||

கர்மாஸம்ப்³ந்தி⁴ஸ்வரூபத்வம் கர்மநிமித்தவர்ணாதீ³யஸம்ப்³ந்த⁴ரூபதாம் ச நாபீ⁴யதா⁴ஸ்யத், கர்மாணி ச கர்மஸாத⁴நாநி ச யஜ்ஞோபவீதாதீ³நி யத்³யபரிதித்யாஜயிஷிதாநி | தஸ்மாத் ஸஸாத⁴நம் கர்ம பரித்யக்தவ்யம் முமுக்ஷு³ணா, பரமாத்மா³பே⁴த³த³ர்ஸநவிரோதாதீ³ | ஆத்மா ச பர ஏவேதி ப்ரதிபத்தவ்யோ யதா²ஸ்ருத்யுக்தலக்ஷண: || 32 ||

ஸ யதி³ ப்³ருயாத்—ப⁴க³வந், த³ஹ்யமாநே சி²த்³யமாநே வா தே³ஹே ப்ரத்யக்ஷா வேதீ³நா, அஸநாயாதி³நிமித்தம் ச ப்ரத்யக்ஷம் து:³க²ம் மம | பரஸ்சாயமாத்மா, 'அயமாத்மா³ஹதபாப்மா விஜரோ விம்ரு³த்யுர்விஸோகோ விஜிக⁴த்ஸோ³பிபாஸ: ஸர்வக³ந்த⁴ரஸவர்ஜித: ' இதி ஸ்ருயதே ஸர்வஸ்ருதிஷு³ ஸம்ரு³திஷு³ ச | கத²ம் தத்³விலக்ஷண: அநேகஸம்ஸாரத⁴ர்மஸம்யுக்த: பரமாத்மாநமாத்மத்வேந ச மாம் ஸம்ஸாரிணம்

பரமாத்மத்வேந அக்³நிமிவ ஸீதத்வேந ப்ரதிபத்³யேயம்? ஸம்ஸா³ ச ஸந்
ஸர்வாப்⁴யுத்³யநி:ஸ்ரேயஸஸாத⁴நே அதி⁴க்ரு³: அப்⁴யுத்³யநி:ஸ்ரேயஸஸாத⁴நாநி
கர்மாணி தத்ஸாத⁴நாநி ச யஜ்ஞோபவீதாதீ³நி கத²ம்

பரித்யஜேயமிதி || 33 ||

தம் ப்ரதி ப்³ருயாத—யத்³வோசோ த³ஹ்யமாநே சி²த்³யமாநே வா தே³ஹே ப்ரத்யக்ஷா
வேத்³நோபலப்⁴யதே மமேதி தத³ஸத் | கஸ்மாத்? த³ஹ்யமாநே சி²த்³யமாந இவ
வ்ரு³க்ஷே உபலப்³து⁴ருபலப்⁴யமாநே கர்மாணி ஸீ³ரே தா³ஹுச்சே²த்³வேத்³நாயா
உபலப்⁴யமாநத்வாத் தா³ஹாதி³ஸமாநாஸ்ரயைவ வேத்³நா | யத்ர ஹி தா³ஹு: சே²தோ³
வா க்ரியதே தத்ரைவ வ்யபதி³ஸதி தா³ஹாதி³வேத்³நாம் லோக:, ந வேத்³நாம்
தா³ஹாத்³யுபலப்³த⁴ரீதி | கத²ம்? க்வ தே வேத்³நேதி ப்ரு³ஷ்ட: ஸிரஸி
மே வேத்³நா உரஸி உத்³ரே இதி வா யத்ர தா³ஹாதி³ஸ்தத்ரைவ வ்யபதி³ஸதி,
ந தூபலப்³த⁴ரீதி | யது³பலப்³த⁴ரி வேத்³நா ஸ்யாத், வேத்³நாநிமித்தம் வா
தா³ஹுச்சே²தா³தி³, வேத்³நாஸ்ரயத்வேநோபதி³ஸேத்³தா³ஹாத்³யாஸ்ரயவத் || 34 ||

ஸ்வயம் ச நோபலப்⁴யேத சக்ஷு³ர்³க³தருபவத் | தஸ்மாத்
தா³ஹுச்சே²தா³தி³ஸமாநாஸ்ரயத்வேந உபலப்⁴யமாநத்வாத்³தா³ஹாதி³வத்
கர்மபூ⁴தைவ
வேத்³நா | பா⁴வருபத்வாச்ச ஸாஸ்ரயா தண்டு³லபாகவத் | வேத்³நாஸமாநாஸ்ரய
ஏவ தத்ஸம்ஸ்கார: | ஸம்ரு³திஸமாநகால ஏவோபலப்⁴யமாநத்வாத் வேத்³நாவிஷய:
|

தந்நிமித்தவிஷயஸ்ச த்³வேஷோ³பி ஸம்ஸ்காரஸமாநாஸ்ரய ஏவ | ததா²
சோக்தம்—' ரூபஸம்ஸ்காரதுல்யா³ஸ³த⁴ ராக³த்³வேஷௌ ப⁴யம் ச யத் |
க்³ரு³ஹ்யதே தீ⁴ஸ்ரயம் தஸ்மாஜ்ஜ்ஞாதா ஸுத்³தோ⁴ஸ⁴ய: ஸதா³ ' || 35 ||

கிமாஸ்ரயா: புநா ரூபாதி³ஸம்ஸ்காராத³ய இதி | உச்சயதே | யத்ர காமாத³ய: |
க்வ புநஸ்தே காமாத³ய:?' காம: ஸங்கல்போ விசிகித்ஸா 'இத்யாதி³ஸ்ருதே:
பு³த்³தா⁴வேவ | தத்ரைவ ரூபாதி³ஸம்ஸ்காராத³யோ³பி, 'கஸ்மிந்நு ரூபாணி
ப்ரதிஷ்டி²தாநீதி ஹ்ரு³த்³யே ' இதி ஸ்ருதே: | 'காமா யே³ஸ்ய ஹ்ரு³தி³ ஸ்ரிதா:',
'தீ³ரணே ஹி ததா³ ஸர்வாந் ஸோகாந் ஹ்ரு³த்³யஸ்ய', 'அஸங்கோ³ ஹ்யயம்',
'தத்³வா அஸ்யைதத்³திச்ச²ந்தா:³ 'இத்யாதி³ஸ்ருதி³ப⁴ய: | 'அவிகார்யோ³யமுச்சயதே',
'அநாதி³த்வாந்நி³க்ரு³ணத்வாத்' இத்யாதி³ப⁴ய: | இச்சா²த்³வேஷாதி³ சக்ஷேத்ரஸ்யைவ
விஷயஸ்ய

த⁴ர்மோ நாத்மந இதி ஸ்ம்ரு³தி⁴யஸ்ச கர்மஸ்தை²வாஸூ³தி:⁴ நாத்மஸ்தா² இதி ||
36 ||

அதோ ரூபாதி³ஸம்ஸ்காராதி³யஸூ³தி⁴ஸம்ப³ந்தா⁴பா⁴வாத் ந பரஸ்மாதா³த்மநோ
விலக்ஷணஸ்த்வமிதி ப்ரத்யக்ஷாதி³விரோதா⁴பா⁴வாத் யுத்தம் பர
ஏவாத்மா⁵ஹமிதி ப்ரதிபத்தும்—'ததா³த்மாநமேவாவேத³ஹம் ப்³ரஹ்மாஸ்பி ',
'ஏகதை⁴வாநுத்³ரஷ்டவ்யம்', 'அஹமேவா⁵த⁴ஸ்தாத்', 'ஆத்மைவா⁵த⁴ஸ்தாத் ',
'ஸர்வமாத்மாநம் பஸ்யேத்', 'யத்ரத்வஸ்ய ஸர்வமாத்மைவ்',
'இத³ம் ஸர்வம் யத³யமாத்மா', 'ஸ ஏஷோ⁵கல:', 'அநந்தரமபா³ஹ்யம் ',
'ஸபா³ஹ்யாப்யந்தரோ
ஹ்யஜ:', 'ப்³ரஹ்மைவேத³ம்', 'ஏதயா த்³வாரா ப்ராபத்யத்', 'ப்ரஜ்ஞாநஸ்ய
நாமதே⁴யாநி', 'ஸத்யம் ஜ்ஞாநமநந்தம் ப்³ரஹ்ம', 'தஸ்மா³த்³வா ',
'தத்ஸ்ரு³ஷ்ட்வா ததே³வாநுப்ராவிஸத்', 'ஏகோ தே³வ: ஸர்வபூ⁴தேஷு கூ³ட:⁴
ஸர்வவ்யாபீ', 'அஸாரம் ஸாரேஷு', 'ந ஜாயதே ம்ரியதே ',
'ஸ்வப்நாந்தம் ஜாக்³ரிதாந்தம்', 'ஸ ம ஆத்மேதி வித்³யாத்', 'யஸ்து ஸர்வாணி
பூ⁴தாநி ', 'ததே³ஜதி தந்நைஜதி', 'வேநஸ்தத்பஸ்யந்', 'ததே³வாக்³நி:',
'அஹம் மநுரப⁴வம் ஸூர்யஸ்ச', 'அந்த: ப்ரவிஷ்ட: ஸாஸ்தா ஜநாநாம் ',
'ஸதே³வ ஸோம்ய', 'தத்ஸத்யம் ஸ ஆத்மா தத்த்வமஸி ' இத்யாதி³ஸ்ருதி⁴ய: || 37 ||
ஸ்ம்ரு³தி⁴யஸ்ச—' பூ: ப்ராணிந: ஸர்வகு³ஹாஸயம் ',
'ஆத்மைவ தே³வதா:', 'நவத்³வாரே புரே', 'ஸமம் ஸர்வேஷு பூ⁴தேஷு ',
'வித்³யாவிநயஸம்பந்நே', 'அவிப⁴க்தம் விப⁴க்தேஷு', 'வாஸூ³தே³வ: ஸர்வம் '
இத்யாதி³ய: ஏக ஏவாத்மா பரம் ப்³ரஹ்ம ஸர்வஸம்ஸாரத⁴ர்மவிநிர்முத்தஸ்த்வமிதி
ஸித்³த⁴ம் || 38 ||

ஸ யதி³ ப்³ருயாத்—யதி³ ப⁴க்வந் ' அநந்தரோ⁵பா³ஹ்ய: ',
'ஸபா³ஹ்யாப்யந்தரோ ஹ்யஜ:', 'க்ரு³த்ஸ்ந:',
'ப்ரஜ்ஞாநக⁴ந ஏவ ' ஸைந்த⁴வக⁴நவதா³த்மா ஸர்வமூ³ர்திபே⁴த³வர்ஜித:
ஆகாஸவதே³கரஸு; தர்ஹி கிமித³ம் த்³ரு³ஸ்யதே ஸ்ருயதே வா ஸாத⁴யம் ஸாத⁴நம்
வா ஸாத⁴கஸ்சேதி ஸ்ருதிஸ்ம்ரு³திலோகப்ரஸித்³த⁴ம் வாதி³ஸதவிப்ரதிபத்திவிஷய
இதி || 39 ||

ஆசார்யோ ப்³ருயாத்—அவித்³யாக்ரு³த்மேதத்³யதி³த³ம் த்³ரு³ஸ்யதே
ஸ்ருயதே வா, பரமார்த²தஸ்த்வேக ஏவாத்மா அவித்³யாத்³ரு³ஷ்டே: அநேகவத்
ஆபா⁴ஸதே, திமிரத்³ரு³ஷ்டயா அநேகசந்த்³ரவத் | யத்ர வா அந்யதி³வ

ஸ்யாத், 'யத்ர ஹி த்³வைதமிவ ப⁴வதி ததி³த்ர இதரம் பஸ்யதி',
 'ம்ரு³த்யோ: ஸ ம்ரு³த்யுமாப்நோதி', 'அத² யத்ராந்யத்பஸ்யதி
 அந்யச்ச²ரு³ணோதி அந்யத்³விஜானாதி தத³ல்பம், அத² யத³ல்பம் தந்மர்த்யமிதி',
 'வாசாரம்ப⁴ணம் விகாரோ நாமதே⁴யம் ம்ரு³த்திகேத்யேவ ஸத்யம்',
 'அந்யோ⁵ஸாவந்யோ⁵ஹம்' இதி பே⁴த³த³ர்ஸநநிந்தோ³பபத்தேரவித்³யாக்ரு³தம்
 த்³வைதம்

'ஏகமேவாத்³விதீயம்', 'யத்ர த்வஸ்ய', 'தத்ர கோ மோஹ: க: ஸோக:'

இத்யாத்³யேகத்வவிதி⁴ஸ்ருதிப்⁴யஸ்சேதி || 40 ||

யத்³யேவம் ப⁴க³வந், கிமர்த²ம் ஸ்ருத்யா ஸாத்⁴யஸாத்⁴நாதி³பே⁴த³ உச்யதே

உத்பத்தி: ப்ரலயஸ்சேதி || 41 ||

அத்ரோச்யதே—அவித்³யாவத உபாத்தஸரீராதி³பே⁴த³ஸ்ய

இஷ்டாநிஷ்டயோகி³நமாத்தமாநம் மந்யமாநஸ்ய

ஸாத்⁴நைரேவேஷ்டாநிஷ்டப்ராப்திபரிஹாரோபாயவிவேகமஜாநத: இஷ்டப்ராப்திம்

சாநிஷ்டபரிஹாரம் சேச்ச²த: ஸநைஸ்தத்³விஷயமஜ்ஞாநம் நிவர்தயிதும்

ஸாஸ்த்ரம் ந ஸாத்⁴யஸாத்⁴நாதி³பே⁴த³ம் வித⁴த்தே | அநிஷ்டரூப: ஸம்ஸாரோ

ஹி ஸ இதி தத்³பே⁴த³த்³ரு³ஷ்டிமேவாவித்³யாம் ஸம்ஸாரமூலமுந்மூலயதி உத்பத்தி:

ப்ரலயாத்³யேகத்வோபபத்திப்ரத³ர்ஸநேந || 42 ||

அவித்³யாயாமுந்மூலிதாயாம் ஸ்ருதிஸம்ரு³திந்யாயேப்⁴ய: 'அநந்தரமப³ஹ்யம்',

'ஸப³ஹ்யாப்⁴யந்தரோ ஹ்யஜ:', 'ஸைந்த⁴வக⁴நவத்', 'ப்ரஜ்ஞாநக⁴ந

ஏவைக ஆத்மா', 'ஆகாஸவத்பரிபூர்ண:' இத்யத்தரவ ஏகா ப்ரஜ்ஞாப்ரதிஷ்டா²

பரமார்த²த³ர்ஸிநோ ப⁴வதி | ந ஸாத்⁴யஸாத்⁴நோத்தபத்திப்ரலயாதி³பே⁴தே³ந

அஸுத்³தி⁴க³ந்தோ⁴ஸ்ப்யுபபத்³யதே || 43 ||

தச்சைதத் பரமார்த²த³ர்ஸநம் ப்ரதிபத்துமிச்ச²தா

வர்ணஸ்ரமாத்³யபி⁴மாநக்ரு³தபாங்க்தரூபுத்ரவித்தலோகைஷ்ணாதி³ப்⁴யோ

வ்யுத்தா²நம் கர்தவ்யம் | ஸம்யக்ப்ரத்யயவிரோதாத்²த³பி⁴மாநஸ்ய

பே⁴த³த³ர்ஸநப்ரதிஷேதா⁴ர்தோ²பபத்திஸ்சோபபத்³யதே |

நஹ்யேகஸ்மிந்நாத்மந்யஸம்ஸாரித்வபு³த்த³தௌ⁴ ஸாஸ்த்ரந்யாயோத்பாதி³தாயாம்

தத்³விபரீதா

பு³த்தி⁴ர்⁴ப⁴வதி | நஹ்யக்³நௌ ஸீதத்வபு³த்தி⁴:⁴ ஸரீரே வா அஜ்ராமரணபு³த்தி⁴:⁴ |

தஸ்மாத்³வித்³யாகார்யத்வாத் ஸர்வக்ரமணம் தத்ஸாத்⁴நாநாம் ச யஜ்ஞோபவீதாத்³நாம்

பரமார்த²த³ர்ஸநநிஷ்டே²ந த்யாக:³ கர்தவ்ய: || 44 ||

॥ ஓ தத் ஸத் ॥

Encoded by Sunder Hattangadi

Proofread by Sunder Hattangadi and Kalyana Krrit kalyanakrrit at gmail.com

upadeshasAhasrI

pdf was typeset on December 22, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

